

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta
stv@eduskunta.fi

Viite: 9.8.2019 päivätty sähköposti, Sosiaali- ja terveysvaliokunta perjantai 06.09.2019 klo 10:00 / U 13/2018 vp / Asiantuntijapyyntö

Asiantuntijalausunto valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta (juomavesidirektiivi) (U 13/2018 vp)

Vesilaitosyhdistys (VVY) on vesihuoltolaitosten toimialajärjestö. Jäseninämme on noin 300 vesihuoltolaitosta kattava noin 90 % Suomen vesihuollosta.

Vesilaitosyhdistys kiittää mahdollisuudesta lausua ja tulla sosiaali- ja terveysvaliokunnan kuultavaksi juomavesidirektiivin uudistamista koskevasta U-kirjeestä. Vesilaitosyhdistys on osallistunut kansalliseen juomavesidirektiiviehdotuksen kommentointiryhmään. U-kirjeessä esitetty Euroopan komission juomavesidirektiiviehdotuksen pääasiallinen sisältö, ehdotuksen vaikutusten arviointi ja valtioneuvoston kanta ehdotukseen ovat pääosin yhdenmukaiset Vesilaitosyhdistyksen näkemyksen kanssa. U-kirjeen laatimisen jälkeen Euroopan parlamentti on antanut näkemyksensä direktiiviehdotukseen täysistunnossaan 28.3.2019 ja jäsenmaiden ministerineuvosto hyväksyi yleisnäkemyksensä direktiiviehdotuksesta 5.3.2019. Vesilaitosyhdistys haluaa kiinnittää valiokunnan huomion seuraaviin asioihin komission ehdotuksessa ja parlamentin ja ministerineuvoston näkemyksissä.

Talousveden turvallisuus on Suomessa korkealla tasolla ja vesilaitosten toimittamaan veteen luotetaan. Nykyinen juomavesidirektiivi ja kansallinen lainsäädäntö antavat siis toimivat raamit turvalliselle ja luotettavalle talousvesihuollolle Suomessa. Vesilaitosyhdistyksen mielestä on perusteltua pitää juomavesidirektiivin soveltamisala komission ehdotuksen mukaisesti talousveden terveellisyyden ja puhtauden varmistamisessa. Parlamentti on ehdottanut artiklaan 4 vaatimuksia vesijohtoverkoston vuototasoon liittyen. Vesijohtoverkoston vuototasoa voidaan käyttää vesijohtoverkoston kunnan ja talousvesihuollon vesitehokkuuden yleisenä indikaattorina, mutta paineellisen vesijohtoverkoston vuototasolla ei ole suoraa yhteyttä talousveden laatuun. Asiasta säätäminen ei siis kuulu juomavesidirektiivin soveltamisalaan. Haluamme myös muistuttaa, että vesijohtoverkoston taloudellisesti ja ympäristön kannalta kestävällä tasolla oleva vuototaso riippuu voimakkaasti paikallisista olosuhteista, kuten vesivaroista, ilmastosta ja verkostopituuksista. Kiinteistöjen vastuulla olevien tonttijohtojen kunto on myös paikoin merkittävä vuototasoon vaikuttava tekijä.

Vesihuollon kustannukset katetaan vesihuoltolain (119/2001) mukaisesti vedenkäyttäjiltä perittävillä maksuilla. Direktiiviin uudistuksessa komissio esittää sellaisia kustannuksia lisääviä vaatimuksia, jotka eivät parantaisi talousveden turvallisuutta. Vesilaitosyhdistyksen mielestä direktiiviin ehdotettavien vaatimusten vaikutukset talousveden turvallisuuteen ja vedenkäyttäjiltä perittäviin maksuihin pitää arvioida.

Riskinarviointiin ja riskienhallintaan perustuva talousveden laadun turvaaminen on perusteltua

VVY kannattaa riskiperusteista talousveden laadun varmistamista. Kansallinen terveydensuojelulaki (763/1994) edellyttää talousvettä toimittavilta laitoksilta riskinarviointia jo nyt. Vesilaitoksilla on maksutta käytössä sosiaali- ja terveysministeriön omistama ja Maailman terveysjärjestö WHO:n Water Safety Plan -mallin mukainen verkkopohjainen työkalu talousveden laaturiskien riskienhallinnan tueksi.

Järjestelmällinen riskienhallinta koko vedentuotantoketjussa raakavesilähteeltä vedenkäsittelyn ja vesijohtoverkoston kautta vedenkäyttäjän hanaan asti on tehokas keino talousveden laadun turvaamiseksi. Komission ehdotuksessa riskiin perustuva lähestymistapa ei juurikaan huomaa ennaltaehkäisevän riskienhallinnan toimenpiteiden merkitystä talousveden laadun turvaamiselle, vaan painottaa vaarojen tunnistamista ja riskinarviointia, jotka toki tarvitaan riskienhallintatoimenpiteiden määrittelyyn. Vesilaitosyhdistys kannattaa jäsenmaiden ministerineuvoston näkemystä talousveden turvallisuuden riskiperusteisuuden lisäämisestä, sillä se veisi vaatimuksia riskienhallinnan yleisiä menetelmiä ja terminologiaa vastaavaan suuntaan. Tämä ehdotus on myös hyvin linjassa Suomen nykyisen lainsäädännön kanssa.

Direktiiviin ehdotettu ja jo tällä hetkellä Suomen lainsäädännön edellyttämä talousveden laadun systemaattinen riskiperusteinen hallinta on suhteellisen työläs ja edellyttää vankkaa asiantuntemusta talousveden tuotannosta. Jäsenmaiden ministerineuvosto on esittänyt, että pienille, talousvettä 10-100 m³/vrk toimittaville laitoksille olisi mahdollista poiketa systemaattisesta riskiin perustuvasta talousveden turvaamisesta. Ottaen huomioon talousveden korkean turvallisuuden Suomessa ja pienillä, usein talkoovoimin toimivilla vesilaitoksilla olevat resurssit Vesilaitosyhdistys kannattaa ministerineuvoston ehdotusta mahdollisuudesta poikkeamiseen.

Ehdotetun riskiin perustuvan talousveden turvaamisen tehtävät ja velvoitteet kohdistuvat kolmelle vedenhankinnan osa-alueelle, raakavesilähteille, vedentuotantoketjuun ja kiinteistöjen vesijärjestelmiin. Eri osa-alueiden riskinarvioinnista ja riskienhallinnasta vastaavia tahoja (jäsenvaltio, vesilaitokset ja kiinteistöt) ei ole kaikilta osin esitetty komission direktiiviehdotuksessa riittävän selvästi. Vesilaitoksille asetettavien velvoitteiden pitää olla sellaisia, joihin laitosten on mahdollista osaltaan vaikuttaa ja jotka kuuluvat niiden vastuulle. Esimerkiksi raakavesien suojeluun liittyvä riskienhallinta on ennen kaikkea jäsenmaiden ja riskiä aiheuttavien toiminnanharjoittajien vastuulla ja kiinteistöjen vesijärjestelmien riskienhallinta jäsenmaiden ja kiinteistöjen vastuulla. Vesilaitoksilta edellytettävät vedentuotantoketjun riskinarvioinnin ja riskienhallinnan toimet on kirjattu selvästi jäsenmaiden ministerineuvoston ehdotuksessa. Jäsenmaille osoitettujen raakavesiin ja kiinteistöihin liittyvien velvollisuuksien osalta kansallisessa toimeenpanossa pitää varmistaa, että näitä velvoitteita ei säilytetä vesilaitoksille. Viranomaisille pitää varata riittävät resurssit niiltä edellytettyihin riskinarvioinnin ja riskienhallinnan toimenpiteisiin erityisesti raakavesien osalta.

Vesilaitosyhdistys pitää juomavesidirektiivin ja vesistöjen hyvään tilaan tähtäävän vesipuitedirektiivin välistä yhteyttä tärkeänä korkealaatuisten raakavesilähteiden varmistamiseksi ve-

denhankinnalle. On kuitenkin tärkeää huomata, että vesipuitedirektiivin vesistöjen tilatavoitteisiin liittyviä velvoitteita ei voida asettaa juomavesidirektiivissä. Juomavesidirektiivin edellyttämien vedenhankintaan käytettävien vesistöjen seurantavelvoitteiden pitää olla juomavesidirektiivin tavoitteiden mukaisia eli sellaisia, että ne varmistavat osaltaan talousveden terveellisyttä ja puhtautta. Ministerineuvoston näkemys ottaa tämän asian hyvin huomioon.

Vaikka riskinarviointi ja riskienhallinta on jatkuvaa työtä, on hyvä, että direktiivissä annetaan aikaraja ensimmäisen juomavesidirektiivin mukaisen riskinarvion ja riskienhallinnan toimenpiteiden tekemiseen. Jäsenmaiden ministerineuvoston ehdotus 6 vuoden määräajasta ja myöhemmästä riskinarvion ja riskienhallinnan tarkistamisen enimmäissyklistä on perusteltu. Se linkittää työn vesienhoidon kanssa samaan aikatauluun.

Talousveden laadun valvontatutkimustiheyden lisääminen aiheuttaa turhia kustannuksia

Komission ehdotuksen liitteen II B osassa esitetyt talousvedestä tutkittavien muuttujien näytteenottotiheydet ovat moninkertaiset nykyisen direktiivin (98/83/EY) vaatimukseen verrattuna. Kaikilla yli 5 000 vedenkäyttäjää palvelevilla vedenjakelualueilla kaikkia direktiivissä listattuja muuttujia ehdotetaan tutkittavan 365 kertaa vuodessa riippumatta muuttujan alkuperästä ja siitä voiko sen pitoisuus muuttua merkittävästi. Esimerkiksi talousveden uraani on peräisin maaperästä ja sen esiintyminen ja pitoisuus riippuu raakavesialueen maaperästä ja pysyy hyvin vakaana. Tällöin päivittäinen tutkiminen ei anna lisätietoa tai paranna talousveden turvallisuutta. Ihmistoiminnasta peräisin olevien talousveden laatua heikentävien kemiallisten muuttujien osalta säännöllinen (ei välttämättä päivittäinen) tutkiminen on perusteltua, mikäli raakavesialueella olevista toiminnoista aiheutuu vaara kyseisen aineen pääsyyn talousveeteen. Elle vaaraa ole olemassakaan muuttujan tutkiminen on turhaa. Ehdotetut valvontatiheydet eivät siis ole riskiin perustuvan lähestymistavan mukaisia ja johtavat resurssien tehottoon käyttöön.

Talousveden valvonnan tiheyttä voidaan vähentää muuttujakohtaisesti komission ehdotuksen liitteen II C osassa esitetyin edellytyksin. Yksi muuttujien valvontatiheyksien vähentämisen tai poistamisen edellytyksistä on, että muuttujan osalta on olemassa valvontatutkimustulokset vähintään kolmen vuoden ajalta. Tämä siis tarkoittaa, että yli 5 000 vedenkäyttäjään palvelevilla vedenjakelualueilla pitäisi tutkia ainakin kaikkia uusia muuttujia joka päivä kolmen vuoden ajan, ennen kuin vähennyksiä tutkimustiheyksiin voidaan tehdä. Monet uusista muuttujista edellyttävät kallista analytiikkaa, jota ei tällä hetkellä ole laajasti tarjolla. Karkean arvion mukaan esitetyt valvontatutkimustiheydet nostavat jokaisen suomalaisen vedenkäyttäjän vuotuista vesimaksua keskimäärin noin 7 €. Kansallisella tasolla ehdotuksen mukaisen talousveden laadunvalvonnan kustannusten arvioidaan olevan noin 35 miljoonaa euroa vuodessa. Tämä on yli kymmenkertainen kustannus nykyisen direktiivin (98/83/EY) mukaiseen talousveden laadun valvontaan verrattuna.

Vesilaitosyhdistys haluaa tuoda esiin, että systemaattiseen riskienhallintaan kohdistetut resurssit turvaavat talousveden laatua tehokkaammin kuin hanaveden laadun valvontaan käy-

tetyt resurssit. Talousveden laadunvalvonta pitää kohdistaa ja tutkimustiheydet määritellä ehdotusta vahvemmin vesilaitoskohtaisen riskinarvioinnin perusteella, jotta valvonnan resurssit kohdistuisivat mahdollisimman tehokkaasti talousveden laadun turvaamiseen. Jäsenmaiden ministerineuvoston ehdotuksessa tämä on otettu hyvin huomioon.

Talousvedestä tutkittavien muuttujien ja niiden raja-arvojen pitää olla terveysperusteisia

Vesilaitosyhdistys pitää juomavesidirektiivin muuttujalistan ja muuttujien raja-arvojen päivitystä tarpeellisena viimeaikaisen tieteellisen tutkimustiedon huomioon ottamiseksi WHO:n komissiolle antaman suosituksen mukaisesti. Talousveden laadun valvonnassa käytettävien muuttujien ja niiden raja-arvojen pitää olla WHO:n suosituksen mukaisesti terveysperusteisia. Komission ehdotus ja parlamentin ja jäsenmaiden näkemykset eroavat WHO:n suosituksesta joidenkin muuttujien osalta.

Muiden kuin terveysperusteisten raja-arvojen asettaminen esim. torjunta-aineille ja perfluoraatuille yhdisteille ei ole johdonmukaista. Varovaisuusperiaatteen mukaisesti asetettavien raja-arvojen ylitykset eivät osoita haitallista vaikutusta ihmisten terveyteen ja siten raja-arvon ylitys aiheuttaa turhia kustannuksia ja heikentää turhaan vedenkäyttäjien luottamusta talousveden laatuun. Toisaalta pohjavesidirektiivin nojalla on asetettu ympäristölaatunormit torjunta-aineille pohjavedessä. Siten juomavesidirektiivissä ei ole enää tarve asettaa torjunta-aineille raakavesien suojelemiseen tähtäviä raja-arvoja, vaan torjunta-aineiden raja-arvot voidaan asettaa niiden aiheuttaman terveysriskin perusteella ainekohtaisesti. Komissio esittää varovaisuusperiaatteen mukaan talousvedestä tutkittavaksi säännöllisesti kaikkia perfluorattuja yhdisteitä, kun WHO esittää tutkittaviksi kahta yleisintä yhdistettä (PFOA ja PFOS). Määrittelemättömän yhdistejoukon tutkiminen on mahdotonta. Parlamentti ja ministerineuvosto ovat omissa näkemyksissään tarkentaneet määriteltäviä perfluorattuja yhdisteitä, mutta säilyttäneet laajan summamuuttujan. Vesilaitosyhdistys kannattaa direktiiviin WHO:n suosituksen mukaan raja-arvon asettamista PFOA:lle ja PFOS:ille.

Komission ehdotuksessa hormonitoimintaan vaikuttavat aineet, beta-estradioli, bisfenoli A ja nonyylifenoli on lisätty talousvedestä tutkittavien muuttujien listalle. WHO ei pidä näiden aineiden säännöllistä seurantaan ihmisten terveyden suojelemisen kannalta tarpeellisena, vaan ehdottaa lisäselvityksiä niiden esiintymisestä raakavesissä. Jäsenmaiden ministerineuvosto ehdottaa beta-estradiolin, bisfenoli A:n ja nonyylifenolin sisällyttämistä ns. tarkkailulistalle (watch list), jolle voidaan lisätä aineita, jotka saattavat olla haitallisia ihmisen terveydelle. Tarkkailulistalla olevien aineiden esiintymistä raakavesissä pitäisi seurata, mikäli riski niiden esiintymiselle on olemassa ja vain tarvittaessa ottaa ne talousvedestä seurattavaksi. Vesilaitosyhdistys kannattaa ministerineuvoston ehdotusta. Lisäksi haluamme muistuttaa, että näihin hormonitoimintaan vaikuttaviin aineisiin liittyvät vaarat pitää tunnistaa ja riskit hallita lähtökohtaisesti joko lähteellä tai raakavesiensuojelussa siten, ettei näitä aineita päädy raakaveteen.

Vesilaitosyhdistys kannattaa klooridesinfiointin sivutuotteina syntyvien kloraatin ja kloriitin sisällyttämistä direktiivin muuttujalistalle WHO:n suosituksen mukaisesti raja-arvolla 0,7 mg/l. Komission ehdottama raja-arvo 0,25 mg/l saattaa edellyttää joillakin vesilaitoksilla muutoksia

desinfiointiin ja jopa vaarantaa talousveden mikrobiologisen turvallisuuden, eli tärkeimmän talousveden laatukriteerin. Jäsenmaiden ministerineuvoston ehdotuksessa tämä on otettu huomioon. Desinfiointin sivutuotteina myös syntyvien haloetikkahappojen (HAA) seuranta ei sen sijaan nähdäksemme lisää talousveden turvallisuutta desinfiointin sivutuotteiden osalta nyt jo seurattaviin trihalometaaneihin nähden, joten Vesilaitosyhdistyksen mielestä haloetikkahappojen seuranta aiheuttaa talousveden turvallisuuden varmistamisen näkökulmasta turhia kustannuksia.

Vesilaitosyhdistys haluaa tuoda esiin, että komission direktiiviehdotuksesta poiketen sameus ei ole mikrobiologinen muuttuja. Sameuden nousu voi liittyä mikrobiologiseen saastumiseen, mutta se voi liittyä myös muuhun toimintahäiriöön. Sameus on kuitenkin hyvä ja tärkeä muuttuja vesilaitoksen toiminnan omavalvontaan. Vesilaitoksen omavalvonnassa sameudelle asetettavat toimenpideraja-arvot pitää asettaa laitospäätöksen tarkastelun ja tarpeen mukaan, eikä niitä voida asettaa yleispätevästi kaikille suodatusta käyttäville vesilaitoksille juomavesidirektiivissä kuten komissio ja ministerineuvosto ehdottavat.

Komissio ehdottaa, että nykyisessä direktiivissä olevat talousveden käytettävyyttä ja esteettistä hyväksyttävyyttä kuvaavat osoitinmuuttujat ja niille asetetut raja-arvot poistetaan direktiivistä. Euroopan parlamentti ja jäsenmaiden ministerineuvosto ovat kuitenkin omissa ehdotuksissaan palauttaneet nämä takaisin juomavesidirektiiviin. Vesilaitosyhdistys pitää tärkeänä, että nämä Suomen lainsäädännössä talousveden laatutavoitteina listatut muuttujat ja niiden raja-arvot säilytetään juomavesidirektiivissä, vaikka niillä ei ole suoraa terveydellistä vaikutusta. Monet näistä muuttujista (esim. pH, rauta, mangaani, haju, maku, sameus) kuvaavat kuitenkin hyvin veden käyttäjille tärkeää veden yleistä laatua ja käytettävyyttä sekä voivat välillisesti vaikuttaa myös talousveden laatuun.

Kotitalouksien vedenjakelujärjestelmien ja vedenkäsittelyssä ja vedentuotantoketjussa käytettyjen kemikaalien ja materiaalien soveltuvuus pitää varmistaa

Kotitalouksien vedenjakelujärjestelmät ovat viimeinen ja tärkeä vaihe hanaveden laadun varmistamisessa ja kannatamme niihin liittyvän riskinarvioinnin ja talousveden laatuun vaikuttavien muuttujien sisällyttämistä juomavesidirektiiviin.

Vesilaitosyhdistys pitää komission direktiiviehdotuksen suurena puutteena sitä, että siitä on poistettu nykyisen juomavesidirektiivin (98/83/EY) 10 artiklassa esitetyt yleiset vaatimukset talousveden käsittelyssä ja vedentuotantoketjussa käytettyjen kemikaalien ja materiaalien soveltuvuudelle. Jäsenmaiden ministerineuvosto ehdottaa eurooppalaista hyväksyntämenetelyä juomaveden kanssa kosketuksissa oleville materiaaleille ja vaatii myös juomavedenkäsittelyssä käytettävien kemikaalien soveltuvuuden varmistamista ja myös parlamentti on ehdottanut vaatimuksia juomaveden kanssa kosketuksissa oleville kemikaaleille ja materiaaleille. Vesilaitosyhdistys kannattaa vahvasti näiden vaatimusten lainsäädännöllisestä asettamisesta, esimerkiksi jäsenmaiden ministerineuvoston ehdottamalla tavalla.

Mahdollisuus määräaikaiseen talousveden laatuvaatimuksista poikkeamiseen tarvitaan edelleen

Komission direktiiviehdotuksessa ei ole nykyisen juomavesidirektiivin (98/83/EY) antamaa mahdollisuutta poiketa toimitetun talousveden laadun osalta direktiivissä asetetuista muuttujien raja-arvoista minkään muuttujan osalta. Sekä parlamentti että ministerineuvosto ovat omissa ehdotuksissaan palauttaneet direktiiviin mahdollisuuden poiketa talousveden laatuvaatimuksista, ellei siitä aiheudu terveyshaittaa, eikä vedentoimitusta ole muutoin järjestettävissä. Vesilaitosyhdistys pitää veden toimituksen varmistamiseksi tärkeänä mahdollistaa nämä poikkeukset nykyisellä tavalla myös jatkossa. Kaikkien ehdotettujen talousveden laatumuuttujien raja-arvojen ylitys ei ole vaaraksi ihmisten terveydelle joko ollenkaan (esim. jotkut torjunta-aineet ja PFAS-yhdisteet) tai haitalliset vaikutukset tulevat vasta vuosikymmenten altistuksessa. Mahdollisuus laatuvaatimuksista poikkeamiseen on tällaisten muuttujien osalta tarpeen veden toimituksen varmistamiseksi ja vedenkäyttäjien kohdistuvan kohtuuttoman haitan ja kustannusten välttämiseksi esimerkiksi pohjaveden äkillisessä saastumistapauksessa. Tällöin poikkeus mahdollistaa vedentoimituksen jatkumisen ja korjaavien toimien asianmukaisen suunnittelun ja toteutuksen.

Vedenkäyttäjien pitää saada tarpeellista ja helposti ymmärrettävää tietoa talousveden laadusta

Vedenkäyttäjien pitää saada helposti, avoimesti ja riittävästi tietoa talousveden laadusta ja veden toimituksesta ja Vesilaitosyhdistys tukee yleisellä tasolla komission direktiiviehdotuksen velvoitteita säännöllisestä vedenkäyttäjien tiedottamisesta tietoverkossa. Ottaen huomioon, että läheskään kaikilla Suomen vesilaitoksilla, etenkin pienillä vesiosuuskunnilla, ei ole verkkosivuja, jäsenmaiden ministerineuvoston ehdotus sallia tiedottaminen myös muuten kuin sähköisesti, on kannatettava. Direktiivin velvoittaman tiedottamisen painopisteen tulisi olla juomavesidirektiivin soveltamisalan mukaisesti veden laadusta, eikä komission ehdotuksen mukaisesti hinta- ja kustannus- tai laitoksen toimintatiedoissa.

Vesilaitokset eivät voi kattaa kaikkien veden saannin varmistamisen kustannuksia

Komission ehdotuksen mukaan direktiiviin lisättäisiin vaatimus varmistaa etenkin heikoimassa asemassa olevien ja haavoittuvien väestöryhmien vedensaanti. Jäsenmaiden ministerineuvosto on ehdotuksessaan täsmentänyt, että vaatimuksen täyttämiseksi pitää ottaa huomioon ja valita kussakin tilanteessa sopivimmat toimenpiteet. Vesilaitosyhdistyksen mielestä tämä jäsenmaille esitetty velvollisuus tukee juomavesidirektiivin tavoitetta ihmisten terveyden turvaamisesta. Asian osalta on kuitenkin tärkeää muistaa, että mikäli veden saatavuuden varmistaminen heikoimassa asemassa oleville ja syrjäytyneille ryhmille aiheuttaa kustannuksia, niitä ei voida vesihuoltolain (119/2001) kustannuskattavuuden periaatteen mukaisesti säilyttää vesihuoltolaitoksille.

Vesihuollon turvallisuuden vaarantavaa tietoa ei pidä koota eikä julkaista EU:n laajuisesti

Komissio ehdottaa, että direktiivin toimeenpanosta raportoidaan artiklassa 15 luetellut tiedot ja Euroopan ympäristövirasto julkaisee näistä tiedoista säännöllisesti yhteenvedon. Komission ehdotuksessa raportoitavaksi veloitettaisiin vedenottopisteet. Jäsenmaiden ministerineuvosto ehdottaa, että vaatimus koskisi raakaveden valuma- ja muodostumisalueiden raportointia vedenottopisteiden sijaan. Vesilaitosyhdistys pitää ministerineuvoston ehdotuksen mukaista raportointivelvoitetta tärkeänä, sillä vedenhankinnan turvallisuuden kannalta ei ole järkevää, eikä direktiivin toimeenpanon valvonnan kannalta tarpeellista, koota paikkatietoja Euroopan kaikista vedenottopisteistä yhteen rekisteriin.

Osmo Seppälä
toimitusjohtaja

Riina Liikanen
vesiasian päällikkö